

Mass balance: Fairtrade onder de EU-ontbossings- verordening

**Relevant voor micro, kleine en
middelgrote en grote operators**

Laatste update: 16 April 2026

Mass balance onder de EUDR

De EUDR verbiedt het vermengen van ontbossingsvrije producten met producten die een ontbossingsrisico dragen of waarvan de herkomst niet kan worden geverifieerd (zie [FAQ 1.4.](#))

Om aan de EUDR te voldoen, moeten bedrijven er daarom voor zorgen dat ontbossingsvrije producten en grondstoffen gedurende de volledige toeleveringsketen gescheiden blijven van producten of materialen waarvan niet kan worden aangetoond dat zij ontbossingsvrij zijn.

Wanneer is vermenging toegestaan onder de EUDR?

De EUDR staat vermenging alleen toe indien alle betrokken producten en of grondstoffen aantoonbaar ontbossingsvrij zijn. Dit betekent dat onder de EUDR de enige toegestane vorm van "mass balance" de combinatie is van: ontbossingsvrij product of materiaal + ontbossingsvrij product of materiaal.

Belangrijk:

In dergelijke gevallen moeten bedrijven volledige due-diligencedocumentatie en bewijs van naleving kunnen voorleggen voor elk product en elke productielocatie.

EUDR FAQs 1.24: "Bijvoorbeeld een grote bulkzending soja die afkomstig is van enkele honderden percelen uit verschillende landen, moet gekoppeld zijn aan een due diligence statement dat alle relevante productielanden en geolocatie-informatie bevat voor elk afzonderlijk perceel uit al deze landen die hebben bijgedragen aan de zending."

Cacao onder mass balance: sectorpraktijken

De cacaosector wordt voornamelijk gekenmerkt door sourcing onder mass balance, wat essentieel is voor blending. In de praktijk vindt deze vermenging meestal plaats nadat cacao in de EU is ingevoerd en tijdens de verwerkings- of productiefase.

EUDR FAQ (April 2025)

1.4: De verordening vereist dat de grondstoffen die worden gebruikt voor alle producten die binnen het toepassingsgebied vallen traceerbaar zijn tot op het perceel.

Mass balance traceerbaarheids-systemen die op enig moment in de toeleveringsketen vermenging toestaan van ontbossingsvrije grondstoffen met grondstoffen van onbekende oorsprong of met niet-ontbossingsvrije grondstoffen zijn niet toegestaan onder de verordening, aangezien zij niet garanderen dat de grondstoffen die op de EU-markt worden gebracht of uitgevoerd ontbossingsvrij zijn. Daarom moeten de grondstoffen die op de EU-markt worden gebracht of uitgevoerd op elk moment in de toeleveringsketen gescheiden blijven van grondstoffen van onbekende oorsprong of van niet-ontbossingsvrije grondstoffen.

1.5: Indien identificatie en scheiding niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld doordat niet-conforme producten zijn vermengd met de overige producten, dan wordt het volledige relevante product als niet-conform beschouwd.

Hoe ondersteunt Fairtrade bedrijven?

Geolocatiegegevens van Fairtrade-producenten die betrokken zijn bij mass-balance toeleveringsketens, in overeenstemming met de Fairtrade-standaarden

Waarborg dat geolocaties worden onderworpen aan ontbossingsrisicobeoordelingen

Expertise en ondersteuning op het vlak van traceerbaarheid in de toeleveringsketen

Verdere guidance materiaal:
Cocoa

Kan Fairtrade-cacao onder mass balance nog steeds worden ingekocht onder de EUDR?

Binnen Fairtrade is mass balance een traceerbaarheidssysteem dat het mogelijk maakt om Fairtrade-gecertificeerde en niet-Fairtrade-gecertificeerde ingrediënten binnen de toeleveringsketen te mengen, op voorwaarde dat voor elk product dat op de consumentenmarkt als Fairtrade wordt verkocht, een gelijkwaardig volume door producenten werd verkocht onder Fairtrade-voorwaarden.

Deze aanpak helpt om:

- de verkoopkansen voor producenten te vergroten door bedrijven toe te laten hun engagement voor Fairtrade-inkoop op te schalen (bijvoorbeeld door het vermijden van buitensporig hoge kosten voor scheiding)
- consumenten vertrouwen te geven dat het volume aan gecertificeerde ingrediënten dat wordt verkocht overeenkomt met het volume dat oorspronkelijk door gecertificeerde producenten werd geproduceerd.

Deze benadering van mass balance kan voldoen aan de vereisten van de EUDR - zolang Fairtrade-materialen niet worden vermengd met niet-ontbossingsvrije materialen of materialen van onbekende oorsprong.

Traceerbaarheidsmodellen binnen Fairtrade

Fairtrade maakt onderscheid tussen verschillende traceerbaarheidsniveaus/chain of custody-modellen:

Identity Preserved (IP)

- Volledige traceerbaarheid tot aan de specifieke producentenorganisatie en het perceel
- Vrijwillig onder de Fairtrade-standaarden
- Van toepassing op slechts een beperkt aantal producten

Segregated

- Gecertificeerde producten worden gedurende de volledige toeleveringsketen fysiek gescheiden van niet-gecertificeerde producten

Mass Balance

- Gecertificeerde en niet-gecertificeerde producten mogen worden gemengd
- Strikte monitoring en registratie van gecertificeerde volumes is vereist

Naleving van de EUDR vereist geen overstap van mass balance naar identity preserved of segregated. Aangezien onder de EUDR geolocatiegegevens van alle verbonden herkomsten worden verzameld, kan het Fairtrade-mass-balancemodel blijven bestaan. Volledig identiteitsbehoud is niet vereist, zolang een ontbossingsvrije herkomst is gewaarborgd.

Key Takeaways

Het vermengen van conforme en niet-conforme producten of materialen is niet toegestaan en zal ertoe leiden dat het volledige product als niet-conform wordt beschouwd.

Scheiding, zowel fysiek als digitaal, is essentieel om naleving van de EUDR te waarborgen.

Producten of materialen van verschillende herkomsten mogen enkel worden gemengd indien alle producten EUDR-conform zijn; in dergelijke gevallen moet due-diligence-informatie worden verzameld voor elk product en elke productielocatie.

Fairtrade kan bedrijven ondersteunen bij het aanpakken van traceerbaarheidsvereisten en aanverwante uitdagingen.

